Blogi

Tilisiirtopohjainen maksutapa kivijalkakaupassa olisi suomalaisten etu

Raha ja maksaminen | 01.07.2026 | Maria Huhtaniska-Montiel

KIRJOITTAJA

Maria Huhtaniska-Montiel
Neuvonantaja

Reaaliaikaisen tilisiirtoihin pohjautuvan maksamisen, pikamaksamisen, uskotaan tuovan merkittäviä yhteiskunnallisia hyötyjä.

Lue tekoälyn avulla luotu tiivistelmä

- Pikamaksaminen tuo merkittäviä yhteiskunnallisia hyötyjä, kuten pankkipäivistä riippumattoman maksamisen, joka parantaa sekä kuluttajien että yritysten taloudellista joustavuutta ja kassavirran hallintaa.
- Maksaminen on kriittinen osa yhteiskunnan infrastruktuuria, ja sen kehitys on osa eurojärjestelmän vähittäismaksamisen strategiaa. Yksi keskeinen tavoite on lisätä Euroopan strategista autonomiaa maksamisen toimialalla
- Erilaisten maksutapojen kehitys, kuten suomalainen pikamaksuratkaisu, on oleellinen osa maksamisen toimintavarmuuden lisäämistä. Maksamisen vaihtoehtojen monipuolistaminen on tärkeää erityisesti kivijalkamyymälöissä ja yhteiskunnan häiriötilanteissa

Reaaliaikaisen tilisiirtoihin pohjautuvan maksamisen, pikamaksamisen, uskotaan tuovan merkittäviä yhteiskunnallisia hyötyjä. Pankkipäivistä riippumaton maksaminen mahdollistaa monia liiketoimia myös viikonloppuisin. Maksun saajana kuluttaja hyötyy myös siitä, että varat ovat välittömästi hänen käytettävissään. Pikamaksaminen voi parantaa myös yritysten likviditeetin ja kassavirran hallintaa, millä voi olla merkittävä vaikutus pienyrittäjille. Siksi Euroopassa tuli viime vuonna täysimääräisesti voimaan pikasiirtoasetus, joka mahdollistaa

reaaliaikaiset SEPA-pikasiirrot kaikkialle Eurooppaan. Asetuksella on voimaantulonsa jälkeen ollut toivottuja vaikutuksia. SEPA-pikasiirtojen määrä on kasvanut kaikkialla Euroopassa ja myös Suomessa.

Maksaminen on yhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria

Pikamaksamisen tuominen maksamisen ytimeen on ollut eurojärjestelmän vähittäismaksamisen strategian perusta jo vuosia. Korttimaksuista erillisen maksamisen tärkeä valtti on sen tuoma strateginen autonomia. Toinen keskeinen tavoite on yhtenäinen eurooppalainen maksuväline, kaikkialla Euroopassa toimiva digitaalinen maksutapa, jonka hallinto on eurooppalaisissa käsissä. Eurojärjestelmä on ilmaissut tukensa markkinaehtoisesti syntyville ratkaisuille, jotka noudattavat sen linjaamia keskeisiä tavoitteita. Markkinoiden tuottamien ratkaisujen lisäksi eurojärjestelmä kehittää digitaalista käteisrahaa eli digitaalista euroa, joka toimisi kuten käteinen tänä päivänä – yhtäläisesti kaikkialla euroalueella. Julkisten palveluiden siirtyessä yhä enenevässä määrin lomakkeista ja papereista digitaalisiin palveluihin, on luonnollista, että eurokäteinen saisi rinnalleen digitaalisen muodon.

Eurojärjestelmä päivitti maksamisen strategiaansa maaliskuussa 2026. Kokonaisvaltainen strategia kuvaa eurojärjestelmän tavoitteita maksamisen kehityskuluista vähittäismaksamisen lisäksi myös yritysten välisessä maksamisessa, pankkien välisessä maksamisessa sekä valuuttarajat yrittävässä maksamisessa. Keskeinen tavoite on eurooppalainen maksamisen strateginen autonomia, jonka saavuttamiseen tarvitaan useita eri toimia. Myös Suomen Pankki syksyllä 2025 päivittämissään maksamisen linjauksissa korostaa maksamisen toimintavarmuutta ja monipuolisia vaihtoehtoja. Tarve on digitalisaation edetessä kasvanut ja entisestään korostunut nykyisessä geopoliittisessa epävarmuudessa. Linjauksilla Suomen Pankki pyrkii ohjaamaan maksamisen kehitystä siten, että maksamisen toimintakyky pystytään takaamaan kaikissa oloissa.

Maksamisen vaihtoehdot lisäävät toimintavarmuutta

Kivijalkakaupassa digitalisaatio on näkynyt käteisen vähenemisenä ja sen ainoan kilpailijan, korttimaksujen, kasvamisena. Maksuneuvosto on jo vuosia edistänyt pikamaksamisen käyttöönottoa Suomessa. Tavoite konkretisoitui maksuneuvoston työryhmän tuottamana suomalaisen pikamaksamisen sääntökirjana, johon koottiin markkinan yhdessä sopimat pelisäännöt, joilla tilisiirtoihin perustuvia pikamaksuja voitaisiin toteuttaa ensikädessä kivijalkamaksamiseen. Maksuneuvoston pyynnöstä Suomen Pankki kartoitti pikamaksuratkaisun toteuttajaksi kaupallista toimijaa ja syksyllä 2025 maksuneuvosto siirsikin kehitysvastuun Siirto Brand Oy:lle. Uudistuneen Siirron ensimmäiset palvelut lanseerattiin kesäkuun alkupuolella ja kivijalkamaksamisen käyttötapausta odotetaan toteutettavaksi seuraavaksi.

Suomen Pankki on korostanut maksamisen vaihtoehtojen tärkeyttä maksamisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi myös kaikkein vakavimmissa yhteiskunnan häiriöissä. Vaihtoehtojen lisäämisen ohella on tärkeää vahvistaa nykyisiä järjestelmiä ja rakentaa varajärjestelyjä. Suomalainen pikamaksuratkaisu on keskeinen osa tätä vaihtoehtojen kirjoa ja sen toteuttaminen on tärkeää, koska maksamisen vaihtoehtojen vähyys korostuu erityisesti kivijalkamaksamisessa. Onnistuakseen ratkaisuun tarvitaan mukaan kaikki osapuolet: maksajan ja maksunsaajan tilipankit, maksupalveluntarjoajat, kauppiaat ja yritykset sekä meidät kuluttajat.

Asiasanat

maksaminen, pikamaksaminen